

Sygn. akt III Ca 1947/14

Sygn. akt III Ca 1948/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Leszek Dąbek (spr.)

Sędzia SO Barbara Braziewicz

SR (del.) Ewa Buczek – Fidyka

Protokolant Aleksandra Sado-Stach

po rozpoznaniu w dniu 13 maja 2015 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa C. M.

przeciwko T. M.

o alimenty

na skutek apelacji obu stron

od wyroku Sądu Rejonowego w Zabrze

z dnia 16 października 2014 r., sygn. akt III RC 223/13

1. **oddala obie apelacje;**
2. **nie obciąża pozwanego kosztami procesu;**
3. **odstępuje od obciążania stron nieuiszczonymi kosztami sądowymi.**

SSR (del.) Ewa Buczek-Fidyka SSO Leszek Dąbek SSO Barbara Braziewicz

Sygn. akt III Ca 1947/14

III Ca 1948/14

UZASADNIENIE

Powód C. M. żądał zasądzenia na jego rzecz od pozwanego T. M. alimentów w kwotach po 1 000 zł płatnych do dnia 10-go każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat

oraz zwrotu kosztów postępowania.

Uzasadniając żądanie powód twierdził, że jest synem pozwanego. Od listopada 2012 powód mieszka tylko z matką. Matka powoda pracuje i otrzymuje stałe wynagrodzenie w wysokości 2 200 złotych, finansowo wspierają ją rodzice.

Pozwany natomiast prowadzi działalność gospodarczą i osiąga dochody w wysokości 10 000 zł. Miesięczne koszty utrzymania małoletniego wynoszą 2 370 zł, w tym koszty wizyt u psychologa. Pozwany nieregularnie przekazuje na rzecz powoda kwoty po 500 złotych.

Pozwany T. M. wnosił o oddalenie powództwa ponad kwotę 200 zł miesięcznie.

W uzasadnieniu podniósł, iż jego miesięczne dochody są nieregularne i wynoszą średnio 1 700 złotych. Nie jest w stanie sam się utrzymać, przestał płacić czynsz, a wyżywienie zapewnia mu rodzina. Z uwagi na pogłębiający się kryzys ekonomiczny będzie musiał zamknąć swoją działalność.

Sąd Rejonowy w Zabrze w wyroku z dnia 16 października 2014 roku zasądził od pozwanego na rzecz małoletniego powoda alimenty w kwotach po 700 zł miesięcznie płatne do dnia 10-go każdego miesiąca poczynając od 11 września 2013 roku, oddalił powództwo w pozostałej części, wyrokowi w zakresie zasądzającym alimenty nadał rygor natychmiastowej wykonalności i orzekł o kosztach procesu.

W ustalonym stanie faktycznym w motywach orzeczenia przywołał regulację art. 133

§ 1 i art. 135 § 1 k.r.o. stwierdził, że powód jest osobą niepełnosprawną, wymaga pomocy osoby trzeciej. Matka powoda od 1 stycznia 2015 roku otrzymywać będzie zasiłek rehabilitacyjny w wysokości 1 200 złotych i zasiłek rodzinny w kwocie 120 złotych. Ma wyłączone możliwości zarobkowe z uwagi na stan zdrowia syna. Pozwany natomiast ma duże możliwości zarobkowe, jest osobą młodą, zdrową, posiadającą dwa zawody, władającą w średnim stopniu dwoma językami i może otrzymywać wynagrodzenie w wysokości 3 000 złotych brutto plus premie. Pozwany zawiesił działalność, ale urzędy pracy dysponują ofertami zatrudnienia odpowiadającymi kwalifikacjom pozwanego. Przy uwzględnieniu kosztów utrzymania powoda w kwocie 1 950 złotych, uznał, iż jest on w stanie łożyć na utrzymanie powoda alimenty w kwotach po 700 złotych. Powództwo w pozostałym zakresie uznał za zbyt wygórowane. O rygorze natychmiastowej wykonalności Sąd orzekł na podstawie art. 333 § 1 k.p.c., a o kosztach procesu na mocy art. 98 k.p.c. oraz § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002r., poz. 461) oraz w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2014r., poz. 1025).

Orzeczenie zaskarżyły **obie strony**.

Powód C. M. zaskarżył wyrok w części oddalającej powództwo

co do kwoty 300 zł miesięcznie. Powód wniósł o zmianę orzeczenia w zaskarżonej części przez zasądzenie na jego rzecz od pozwanego alimentów nadto w kwocie 300 zł miesięcznie płatnych do 10-go dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami

w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat i zasądzenie na jego rzecz od pozwanego zwrotu kosztów procesu, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku

i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji oraz zasądzenie na jego rzecz od pozwanego zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

Zarzucił, że przy ferowaniu wyroku naruszono prawo procesowe, regulacje: art. 233 § 1 k.p.c. poprzez nieuwzględnienie całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności faktu, iż przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego następuje

w związku z wykonywaniem przez matkę opieki nad dzieckiem, a tym samym stanowi dochód zarówno matki jak i dziecka, co doprowadziło Sąd do niewłaściwego ustalenia dochodów dziecka. Ponadto zarzucił istnienie sprzeczności pomiędzy istotnymi ustaleniami sądu a treścią zebranego w sprawie materiału przez przyjęcie, że kwota uzyskiwanych zasiłków wraz z kwotą 700 złotych alimentów pozwoli na pokrycie jego usprawiedliwionych potrzeb.

Pozwany T. M. zaskarżył wyrok w części uwzględniającej powództwo ponad kwotę 500 zł oraz orzekającej o kosztach procesu. Pozwany wniósł o zmianę orzeczenia w zaskarżonej części i oddalenie powództwa ponad kwotę 500 zł. i stosowną zmianę w zakresie orzeczenia o kosztach oraz zasądzenie na jego rzecz od powoda zwrotu kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Zarzucił, że przy ferowaniu wyroku naruszono prawo procesowe, regulacje: art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie zupełnie dowolnej oceny dowodów – zeznań matki powoda w zakresie wysokości usprawiedliwionych kosztów utrzymania powoda oraz jego możliwości zarobkowych. Ponadto zarzucił istnienie sprzeczności pomiędzy poczynionymi ustaleniami faktycznymi a treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego polegającą na ustaleniu: że usprawiedliwione miesięczne koszty utrzymania powoda zamykają się w kwocie 1 950 zł., podczas gdy kwota ta jest znacznie zawyżona, że matka małoletniego nie może podjąć zatrudnienia ze względu na stan zdrowia dziecka podczas gdy bezspornym jest że powód znaczną część swojego dnia spędza w przedszkolu, a więc matka może podjąć zatrudnienie, że matka małoletniego musi samodzielnie podjąć obowiązek opieki na powodem, podczas gdy powód ma ojca, który jest w stanie zajmować się dzieckiem z równym zaangażowaniem co matka. Ponadto zarzucił naruszenie art. 6 k.c. polegające na niewykazaniu z jakich rozrywek korzysta małoletni. Podniósł, iż Sąd I instancji nie przesłuchał pozwanego na okoliczność jego faktycznych osobistych starań o utrzymanie lub wychowanie powoda i powołując normę art. 368 § 1 pkt 4 k.p.c. wniósł o uzupełniające przesłuchanie pozwanego.

W odpowiedzi na apelację pozwanego **powód C. M.** wniósł o jej oddalenie oraz o zasądzenie kosztów postępowania odwoławczego, twierdząc że ustalenia Sądu I instancji w zakresie kosztów utrzymania małoletniego nie mogą budzić zastrzeżeń, także zarzut błędnego ustalenia możliwości zarobkowych matki powoda nie zasługuje na uwzględnienie.

Pozwany T. M. wniósł o oddalenie apelacji powoda, wskazując na bezzasadność zarzutów w niej podniesionych.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje:

Sąd pierwszej instancji prawidłowo zakwalifikował roszczenia powoda przyjmując za podstawę prawną swego rozstrzygnięcia regulacje prawne zawarte

w art. 133 § 1 i 135 § 1 i 2 k.r.o. a następnie ustalił okoliczności faktyczne istotne

dla rozstrzygnięcia sprawy.

Ustalenia faktyczne składające się na podstawę faktyczną w przeważającej części nie były kwestionowane w apelacjach stron (w części odnoszącej się do podstawy faktycznej orzeczenia apelacje kwestionują głównie ustalenie dotyczące kosztów utrzymania powoda i możliwości finansowych pozwanego).

W niekwestionowanej części dotyczą one faktów bezspornych pomiędzy stronami, bądź też mają swoją podstawę w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowy, który w tym zakresie jest logiczny i wzajemnie spójny, zaś informacje zawarte w poszczególnych źródłach dowodowych nawzajem się uzupełniają i potwierdzają i jako takie są w pełni wiarygodne.

Sąd Odwoławczy po przesłuchaniu stron oraz na podstawie dowodu z dokumentu - zaświadczenia oraz arkusza do badań i profilów wyników Niepublicznego Specjalnego Punktu Przedszkolnego Akademia (...) - A. K. ustalił, że stan zdrowia powoda nie uległ poprawie, matka powoda otrzymuje zasiłek rehabilitacyjny w wysokości 1 200 złotych oraz zasiłek pielęgnacyjny w wysokości 153 złote. Powód od godziny 8:00 do 14:00 przebywa w przedszkolu. Dwukrotnie w tygodniu powód uczestniczy w zajęciach terapeutycznych, które odbywają się w godzinach: 8:00 do 9:00, na które zawozi go matka. Pozwany nie realizuje regularnie kontaktów

z synem, nie odbiera go również z przedszkola. Pozwany obecnie mieszka wraz z matką, której miesięcznie na koszty utrzymania mieszkania przekazuje 500 złotych. Pozostałe miesięczne wydatki pozwanego obejmują: koszty

wyżywienia 700 złotych, około 42 złotych zakup odzieży, ratę kredytu samochodowego – 950 złotych. W grudniu 2014 roku przez krótki okres był zatrudniony jako przedstawiciel handlowy z wynagrodzeniem 3 000 złotych netto. W kwietniu 2015 roku „odwiesił” działalność gospodarczą, która aktualnie nie przynosi dochodów.

Z tych też względów Sąd odwoławczy - z powyższą modyfikacją - przyjął
za własne ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji.

Dokonana przez Sąd Rejonowy ocena prawna ustalonego stanu faktycznego jest w zasadzie prawidłowa.

Pozwany jest ojcem powoda, która z uwagi na swój wiek nie jest w stanie samodzielnie się utrzymywać i z mocy art. 133 § 1 k.r.o. ciąży na nim obowiązek jego alimentacji.

Powód mieszka wspólnie z matką, obecnie ma niespełna 5 lat, chodzi do przed-szkola, jest dzieckiem niepełnosprawnym – autyzm wczesnodziecięcy i w związku

ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji wymaga stałej opieki,

w tym konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna, nadto korzysta z system środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji.

Z uwagi na wiek powoda oraz stan jego zdrowia matka powoda realizuje swój obowiązek alimentacyjny przez zapewnienie synowi mieszkania oraz poprzez osobiste starania o jego utrzymanie i wychowanie.

Wbrew stanowisku pozwanego matka powoda ma prawo do sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, gdyż podjęcie przez nią zatrudnienia prowadziłoby do utraty przez nią zasiłku.

Dlatego na pozwanym w głównej mierze ciąży obowiązek zapewnienia powodowi pozostałych materialnych środków utrzymania.

Stosownie do regulacji art. 135 § 1 k.r.o. zakres tego obowiązku wyznaczają usprawiedliwione potrzeby powoda oraz możliwości zarobkowe pozwanego.

Wbrew twierdzeniom powoda przy uwzględnieniu możliwości zarobkowych,

a także niezbędnych kosztów utrzymania pozwany nie jest w stanie łożyć na jego utrzymanie ponad kwotę 700 złotych miesięcznie.

Znalazło to prawidłowe odzwierciedlenie w zaskarżonym wyroku i obie apelacje są bezzasadne.

Reasumując, zaskarżony wyrok jest prawidłowy i dlatego apelację powoda i pozwanego jako bezzasadne oddalono w oparciu o przepis art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na mocy regulacji

art. 102 k.p.c. biorąc pod uwagę sytuację rodzinną i materialną stron.

SSR (del.) Ewa Buczek - Fidyka SSO Leszek Dąbek SSO Barbara Braziewicz